

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 4. De sponsa duorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

234. Et ideo valent sponsalia de futuro contracta, non servatis prædictis solemnitatibus, Navar. de sponsal. Conf. 5. n. 2.

11. Denique quantum ad vagabundos attinet, qui nullam certam sedem habent, contrahere tales possunt coram Parocho oppidi vel loci, in quo fuerint, quia is illorum est Parochus, prout declaravit Eugenius Pont. referente Cacerano in V. Absolutio. Alia est ratio peregrinorum, alienigenarum, in loco aliquo ad certum tempus commorantium; nam istos oportere contrahere coram Parocho, in cujus parochia habitant, declaravit Sacra Congregatio. Ideoque si qui, ne impediantur à suo Parocho, se dolose conferant in aliam civitatem, animo revertendi, postquam matrimonium inibi contraxerint, non erit validum matrimonium, Navar. lib. 4. Conf. 11. 3. Conf. 2.

TITULUS IV.

De sponsa duorum.

1. Non licet bina sponsalia contrahere.
2. Contrahens cum una de futuro, cum alia de presenti, hujus adharebit.
3. Vxor non certificata de morte viri contrahere non potest.
4. Viro reverso ad eundem reverti cogitur.
5. Contrahit quis cum alia valide, mortua uxore, quam credebat vivam.

1. Contingere potest, ut quis contrahat successivè sponsalia cum diversis, & dubitari, quænam prævaleant. Dicendum igitur non licere ei, qui sponsalia contraxerit cum una; postea contrahere cum alia, quia fides promissa uni servanda est, c. 1. h. e.

2. Quod si tamen quis, contractis sponsalibus de futuro cum una, postea cum alia contrahat sponsalia de presenti, quamvis hoc agendo peccet graviter, nihilominus adhærere debet posteriori, cum qua contraxit de presenti, d. cap. 1. quia, ut antè diximus, sponsalia de futuro, dummodò non fuerit secuta copula, spectato jure antiquo, per sponsalia de

præsenti, etiam secuta copula tanquam per fortius vinculum, dissolvuntur, nisi fuerint jumento confirmata. Sin autem cum utraque contraxerit per verba de præsenti, ei adhærere debet, & habere uxorem, cum qua priùs contraxerit, licet cum secunda, & non cum priori, con-
sueverit, c. 3. e. ult. h. e. quia vinculum prioris matrimonii est indissolubile, ac proinde eo durante non potest alter conjugum jungi alteri, c. Gaudemus inf. de divorciis. Idque obinet, licet matrimonium primum inutile sit propter metum vel exfectionem, can. Si qua xxxii q. 7. aut sterilitatem, can. Tantum eod. q. aut diuturnam absentiam conjugis, cap. 2. inf. de secundis nupt. Concil. Trid. Sess. 24. can. 5.

3. Unde uxor non certificata de morte viri, juvenili ætate & fragilitate carnis non obstante, contrahere nequit, licet facta diligenter inquisitione ignoret, quid sit de marito, qui longiori tempore absuit, c. In præsentia 19. sup. de sponsalib. Quod non minus in viris observandum statuitur absentibus uxoribus d. e. 2. de secundis nupt. Si verò aliquis vel aliqua dubitet adhuc de morte absentis conjugis, & fortè contraxerit, reddere debitum postulanti, non verò exigere debet, d. e. 2.

4. Cæterum quocumque tempore & casu conjux absens redierit: aut superstitem esse constiterit, quia secundum matrimonium fuit nullum, non obstante bona fide alterius, relictis adulterinis complexibus, ad priorem conjugem revertatur, d. cap. 2. in fine nec ullo modo liceat tali potere vel reddere debitum secundæ uxori vel marito; imò potius sententiam excommunicationis sustineat, juxta c. Inquisitioni inf. de sent. excommunicat. adeò ut ne quidem cum illa manere possit, can. Si virgo xxxiv. q. 2.

5. Nec obstat, c. Perlatum 8. inf. Qui filii sine legitimi, ubi definitur, legitimos fuisse filios secundi conjugii vivente priore marito: quia causa fuit, quòd divorcium à priori marito & transitus ad secundas nuptias facta fuerint per judicium Ecclesiæ.

Postremò si quis credens uxorem suam esse vivam, cum sit mortua, ineat matrimonium cum alia, validum erit, modò hac conditione ineat, Contraho tecum si possim, vel in quantum possum, etiamsi existimet se

non posse: quia satis est, quod ex parte rei possit, Covar. de sponsal. 2. p. §. 7. n. 2. Aliàs simul & eodem tempore habens duas uxores viventes est infamis, l. 1. D. de his qui not. infamia l. Neminem Cod. de incestis nupt. Abbas in c. 2. hoc tit.

TITULUS V.

De conditionibus appositis in desponsationibus & aliis contractibus.

1. Sponsalia & purè & sub conditione contrahuntur.
2. Similiter matrimonium & purè & sub conditione.
3. Modò honesta conditio sit, possibilis, & de futuro.
4. Impossibilis habetur pro non adjecta: ut & turpis de futuro.

Sponsalia diximus quandoque pure, quandoque sub conditione contrahi: unde sumptâ occasione tractat Pont. de conditionibus apponi solitis tam in sponsalicio contractu sive desponsationibus & matrimoniis, quam in aliis contractibus

1. Ut illud obiter repetam, purè contrahuntur sponsalia his aut similibus verbis: *Ego te accipiam in uxorem, & ego te in maritum*: sub conditione verò hac vel simili formâ, *Ego te in uxorem accipiam, si tantum dotis nomine dederis*, vel, *si pater consenserit*, & mulier utroque casu assentiatur, c. 3. & 5. h. tit.

2. Pari modo matrimonium purè vel sub conditione contrahi potest. Purè, veluti, *Accipio te in uxorem, & ego accipio te in maritum*: & hoc pacto contractum statim suum sortitur effectum; sicut & sponsalia purè contracta. Sub conditione, veluti, *Accipio te in uxorem, si patri placuerit*, vel, *tantum dederis*, & mulier assentiatur: & hoc modo contractum pendet ex eventu conditionis, sicut & spolia sub con-

ditione contracta, c. Super eo 5. h. t. Conditioneque posita statim, absque alio contractu, valet matrimonium, sicut & sponsalia, & omnes alii contractus, sub conditione initi, mox eventiente conditione valere incipiunt. Nec enim est ratio, cur non idem obtineat in matrimonio, ut communiter docent Canonistæ in d. e. Super eo.

Nec obstat, quòd ad matrimonium requiratur utriusque consensus, qui non extat, quando supervenit conditio: quia dicendum, etiam tum adesse, si non formalem, saltem virtualem, quem sufficere diximus antè.

Quòd si is, qui sub conditione contraxit matrimonium, postea, ante ejus eventum, desponsatam sibi cognoscat, censetur à conditione appositâ recedere, & ex tunc incipit valere matrimonium, c. Per tuas 6. h. t.

3. Prædicta tamen intelligenda sunt de conditione honesta ac possibili de futuro: hæc enim conditionis propriè dictæ potestatem obtinet, id est negotium in eventum aliquem suspendit, proprièque conditio dicitur, quæ in futurum confertur, l. Cum ad presens. l. Itaque & similibus D. de reb. creditis. Ac proinde conditio de præsentis aut præteriti, cujuscumque sit generis, non suspendit matrimonium, sed illud aut vitiat, si deficiat, vel, si adsit & impleta fuerit, statim valet matrimonium.

Dixi etiam, possibili, quia conditio omninò necessaria de futuro nec vitiat matrimonium, nec suspendit (veluti, *Contraho tecum, si caelum cras moveatur, si sol cras oriatur*): sed statim subsistit matrimonium, quia licet ejusmodi conditio pendeat ex futuro, est tamen determinata in sua causâ, ac proinde æquivalet conditioni de præsentis vel præteriti.

4. Præterea impossibilis conditio (veluti, *Si cælum digito tetigeris, si lunam caelo detraxeris, aut pisces aureos piscatus fueris*) habetur pro non adjecta: sicut & turpis conditio de futuro (ut *Si hominem interfeceris*): idque favore matrimonii, ut potius valeat, quam non valeat, cap. fin. h. t. nisi talis conditio turpis repugnet naturæ matrimonii seu tribus ejus bonis essentialibus quæ sunt fides, proles, Sacramentum, can. Omne itaque xxvii. quæst. 2. nam talis conditio adjecta matrimonio, etiam ex parte unius tantum, illud vitiat, veluti si quis dicat, *Contraho tecum, si pro questu adulterandam se tradas, si*